

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an **40** coroane. — Pe patru luni **20** coroane. — Pe trei luni **10** coroane.
Ziarul apare **Mărțișor**, **Joi** și **Sâmbătă**

Correspondențe

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada
Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. —
Articolele nepublicate nu se înapoiază.

= Prețul inserțiunilor, după invocată =

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Ro-
mân», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Consfatuirea dela Sinaia

Inalt preașfințitul Mitropolit al Moldovei și Sucevei, Pimen Georgeescu, întrelegându-se cu ministrul de culte din guvernul central della București, dr. C. Angelescu, a convocat la Sinaia o anghela de fruntași a bisericii ortodoxe române din România întregă, — clerici și mireni — spre a se consfatui asupra problemelor, ce se impun spre rezolvare în noua situație, ce s'a creat prin fericita unire a neamului românesc într'un stat unitar.

Date fiind imprejurările încă anormale de tot soiul și mai ales greutățile de comunicare etc. ceci convocați, s'au întrunit foarte greu, încât și con vorbirile principale s'au ținut în 2 rânduri.

Au luat parte la ele — pe lângă mitropolitul Pimen și episcopul Miron Cristea al Caransebesului, cari în curs de mai multe zile au avut înainte un amenunț schimb de vederi în cauza tuturor creștinilor, privitoare la viitorul bisericii — încă următori: arhiepiscopul Basarabiei Nicodim della Chisineu, arhiepiscopul Vartolomeu Stanescu, de prezent episcop locotenent la Argeș, ministru Angelescu, Braniște, Goldiș și Inclent din Basarabia, Dr. Lupaș, profesorii universitari din Cernăuți Dr. Saghin și Dr. Sesan, profesorii dela facultatea teologică din București Nazarie și Dr. Boroițanu, administratorul casei biserice din București dr. Dobrescu, preotul Georgeescu din București și arhiepiscopul Dionisie, stăretul mănăstirii Sinaia. Episcopul Cristea a fost însoțit de preotul militar Pavel Popa.

Consfatuirea a avut de scop a prezisa cele de făcut cu privire la **unificarea bisericii** ortodoxe române din întreg regatul mărit cu Basarabia, Bucovina, Ardeal, părțile românești din Ungaria și Banat.

In această privință s'a constatat, că în sensul canoanelor — premergând decretarea unirii politice a Românilor din provinciile desrobite cu patria mămă — de sine urmează, și ipso facto se impune să și toate bisericii provinciale cu biserica mămă din vechiul regat, de care le-a despărțit la 1775 răpirea Bucovinei, la 1812 și 1878 răpirea Basarabiei și la 1698 sfârșirea confesională dintre Români din Ardeal, Banat și părțile ungurești. Astfel la viitoarea intrunire a sântușului sinod episcopal dela București vor trebui invitați — ca membrii de drept — toți episcopii bisericii ortodoxe române din provinciile desrobite.

Unificarea bisericei devine astfel un fapt implinit și în deplin acord cu canonul XXXIV apostolic, care cere, ca toți episcopii unei națiuni, unui neam, se aibă în fruntea lor un mitropolit național. Acesta în casul nostru este și va fi arhiepiscopul și mitropolitul Unghro-Vlahiei, exarhul plaiurilor și mitropolitul primat al României.

Probabil, că biserica Rusiei va mai continua cu punerea de greutăți la unificarea bisericii din Basarabia, cum a făcut și până acum.

Aici, înainte de unirea Basarabiei cu România, era în fruntea bisericii arhiepiscopul Anastasie della Chișinău cu 2 arhierei titulari, unul la Ismail și unul la Cetatea-alba (Ackerman). Anastasie — fiind invitat la sântușul sinod din București — nici la 2 somnări n'a dat ascultare invitației, considerându-se și pe viitor, ca facând parte din marele sinod rusesc, care l-a numit. Astfel a fost considerat ca retras și înlocuit cu actualul arhiepiscop Nicodim; iar la Ismail este arhiepiscul Dionisie, un bun român ridicat prin stârnușile dlui Dr. Onisifor Gîbü. La Cetatea-alba, de prezent nu-i arhiepisc, ci la Bălți petrece arhiepiscul Gurie dela Iași, când nu-i ocupat aci.

Patriarhul rusesc *Tithon* dela Moscova protesteaază contra alipirii fără învoirea sinodului rusesc a bisericii din Basarabia la biserica mămă din România, de care au despărțit-o nedreptatea anilor 1812 și 1878 fără învoirea bisericii mame, dela sinul căreia a fost ruptă, și pe care atunci n'a întrebăto nimenea cu privire la viitorul părții, rupte dela sinul ei de mămă. El amintea și a biserică română în judecata unui sinod ecumenic.

Mai lungi au fost desbaterile în jurul unificării organizatei bisericii din regatul întreg. Astăzi există 4 școli de organizație: Una în vechiul regat, alta în Bucovina, alta în Basarabia și alta în Ardeal, Banat și p. ungurene.

Reprezentanții bisericiilor provinciale au spus organizația singurătilor biserici și la urmă Preașfințitul episcop Miron Cristea al Caransebesului prin un lung expus, prezentat în ambele consfătuiri mai mari, a motivat și susținut necesitatea, reclamată de viitorul atât al bisericii cât și al neamului, și al statului român, de a organiza biserica națională română din întreg regatul român în raport cu statul pe baza de autonomie și în raport cu afacerile vieții interne pe temelii constituționale, deschizând larg porile corporațiunilor bisericești în toate provinciile române și

pentru **elemental mirean**, ca astfel toate elementele constitutive ale bisericii — arhieerei, cler inferior și mirenilor — în armonie conlucrator se contribue la pulsarea unei vieți mai vii în organismul bisericii de pretutindină.

Cu bucurie trebuie să constatăm, cum toți au fost de acord a recunoaște, că cea mai sigură garanție a viitorului bisericii și și a statului român — ne poate oferi în deosebi, când curente internaționale vor căuta și se instăpâni în viața noastră publică, masele largi ale poporului, care și până acum a dat în tot trecutul său și în vremuri grele, dovezi de un instinct luminat și în conformitate cu interesele naționiunii.

Deci acest popor trebuie introdus în corporațiunile pentru îndrumarea vieții bisericești, ca astfel să aveniră cât mai dese ocasiile a-i destepă și desvoltă interesul pentru biserică și așezările ei și să-zi crescă astfel, încât nu numai să fie la învățăturile ei, ci să aducă și jerfe pentru ea; iar — în casurile de strămoare — să o stie susțină și apără. Casul bisericii din mișcopia de dinoce de Carpați, care — după ce i s'au luat totul de către puternici Habsburgi și dușmanii Maghiari — totuși s'a susținut și desvoltat exclusiv numai din sprințul poporului său, era cea mai grăboitoare dovadă pentru folosul conlucrării mirenilor la afacerile bisericești, unde pot avea aceeași cădere, ca și clerul.

Căt priveste proporția admiterii mirenilor în corporațiunile bisericești, există divergențe, care se vor nivela la statoriea amânatelor. În mitropolia de aci sunt ½ mireni; Bucovinenii doresc proporție egală ¼ și ¼, iară Basarabia numai ⅓ de mireni.

La discuția asupra necesității unei «autonomii» bisericești, s'au facut multe împărtășiri politicistimismul de partid, care în vechiul regat a facut mult râu bisericii, căutând adezorii a folosi biserica și peierhii ei ca mijloace pentru interese de partid; s'a combatut amestecul organelor administrative lumestii la numirea clerului de jos până sus și la delăturarea lui, accentuându-se necesitatea unei stabilități pe toată linia.

Toți factorii au recunoscut, după reciproce lămuriri că biserica are lipsă — în interesul împlinirii misiunii sale — de libertate întru conduceră afacerilor sale interne — sub controlul suprem și binevoitor al statului sau al Coroanei — prin propriile sale organe și corporațiuni legislative, administrative și judecătoarești. — Iară di ministru Dr. Angelescu, care ținea cele afirmate cu

privire la ingerența stricătoare a politicii cianismului de partid asupra bisericii de ceva «exagerate», a declarat, că atât el că și șeful guvernului său și partidul, căruia aparține, privește cu toată simpatia toate năsunțile spre o organizare *auto-nomă și constituțională* a bisericii naționale și promite în această direcție tot sprijinul său și al partidului liberal. Aceeași jumătate credem, că vor avea și celelalte partide de guvernament, căci toate doresc binele și înțălbarea bisericii.

Că deosebită bucurie trebuie să scoatem la îvelici și laudabilă tendință a arhiepăstorilor, cari au participat, de a se apropiă de organizația dela noi, perfecționând-o, dar și omijind defectele, ce le-ar avea și pe cari experiența celor dela noi le va constata. Credem, că ceialalii Prea-sfintiți episcopi vor fi și ei de aceeași părere, când vor avea cu toții ocazia să se pronunță. Această preșimtire o scoatem din fapul, că la dorința Inaltăpreasfințitului mitropolitului Pimen s'a instituit încă la ultima sesiune a sfântului sinod episcopal o comisie specială de 5 înși în scopul de a studia cauza autonomiei bisericești. Arhierul Vartolomei Stănescu — ca referent — și a elaborat un studiu în această materie, care dă dovadă de temeinicele cunoștințe ale autorului pe terenul literaturii bisericești de pretutindenea.

Studiul său cuprinde un prejos material mai ales în ce privește motivația necesității unei autonomii bisericești, lără de altă parte modul, cum a organizat — după modelul organizației vechi rusești, arhiepiscopul Nicodim dela Chișinău biserică din Basarabia — sistând cu mult tact organizația sovietistă — introducând pe timpu revoluției de bolsevici, sămână mult cu sistemul consistorial dela noi și mai ales din Bucovina.

De asemenea au convenit toți asupra faptului, că biserică ortodoxă română să recunoască tuturor confesiunilor și cultelor deplină libertate, în conformitate cu vederile de libertate a conștiinței și de frățească toleranță, care todeaua a caracterizat biserică noastră și statul român. Aceasta însă nu trebuie să sărbătească dreptul ei, de a rămâne și pe viitor biserică dominantă, biserică oficială, a statului român, biserică dinastie romane. Acesta poziție a ei justifică pe deplin trecutul istoric al jărilor românești, rolul important ce l-a avut biserică în toate manifestațiunile vieții românești, literatură și cultura națională, care a ieșit din biserică, ideea națională genuină a bisericii ortodoxe, care nu cunoaște legitimitate de afărare în afară de cadrele organizației sale naționale autonome. Ea a dat în trecut vieții obștei timbrul ei; deci și pe viitor trebuie să rămână același colorat al statului român.

Tot să sunt de acord mai departe, să se întărească autoritatea bisericii și prin întărirea autorității episcopale. Aci sănătății din Bucovina și din vechiul regat mai stricti pe punctul de vedere *canonic*. O precisare, care să mulțumească pe toți deopotrivă — sperăm — că se va afă, mai ales, că puterea episcopală la noi se concentrează în puterea colectivă a sfântului sinod episcopal și o asemenea autoritate o reclamă hotărât interesele superioare ale bisericii. La tot cauzul ar fi greșit a parceră așa, că în *constituționalizarea*, organizații bisericești să se treacă acelle margini, pe cari organizație luminească în frunte cu cele mai democratice, sau chiar socialiste, ministerii, nu le-au trecut. E

prea deajuns, dacă biserică, care nu e o instituție democratică cu putere, ce emanaază de la popor — de jos în sus — și e interneția de Hristos, prin apostoli, ucenici, episcopi, cler, care și-a primit puterea de sus în jos — merge cu acceptarea spiritului democratic numai până acolo, până unde a mers sistemul guvernelor constituționale.

Mai mult nimeneu nu poate pretinde, fără a expune biserică — în locul influențelor pagubitoare ale politicismanului de partid — la alte influențe tot din afară și tot atât de jignitoare a unor grupări cu același soiu de interese particulare, ca și grupurile partidelor politice. Manifestațiuni de asemenea natură s-au ivit în viața bisericii de dînoace de Carpați. Deci și în noua organizație a bisericii trebuie sănătății de principiul Hristocrație, carele în cadrele sistemului consistorial nu poate oferi nici o nedumerire nici pentru cei mai cu puțin respect față de temelia ierarhică a bisericii noastre. Vorba cuminte a dlui profesor Dr. Saghir din Cernăuți: «În lucrările noastre pentru organizarea bisericii nu-i permis a perde din vedere, că sătem și vrem să rămânem și în viitor biserica ortodoxă, ierarhică»; deci ierarhia, clerul și episcopii și sinodul episcopal trebuie să și alătă autoritatea și puterea canonica.

Pe basă celor de mai sus să poste statorii pentru ulteriorale lucrări următoare bază principiară:

Se constată necesitatea de a se uniformiza organizația bisericii ortodoxe române din întreg regatul român, introducându-se fără a abandona caracterul ei de biserică oficială sau dominantă sau națională — o autonomie bisericească pe bazele constituționale, având a se admite și mențină în corporațiunile bisericești de natură legislativă, administrativă, culturală, socială, umanitară, electorală, economică, artistică etc., susținându-se drepturile ierarhice ale clerului, respective ale sinodului episcopal, ca supraime autoritatea conductoare a bisericii».

În jurul acestor momente a decurs discuțiile, deschise într-un parteneriat devenit așa, încât ele să se frâmânte în judecata tuturor până să-și formeze fiecare o convincere temeinică, pe care să-și susțină cu tărie, contribuind la cristalizarea principiilor, care vor fi mai spre binele bisericii și a desvoltării sale din viitor.

Cele expuse mai sus — de sine să înțelege nu sunt rezultatul unor discuții scurte, ci zile întregi și-au comunicat unii altora păreri, experiențele, organizația, în care fiecare a trăit, și pe care o cunoaște mai bine și deși veacuri multe am trăit isolată unii de alții, totuși convinerile singuraticilor — conduși de dorința să înțeleagă biserică — au îndrumat destul de ușor pe toți spre același rezultat final ajungând în principiu la aceleași convineri.

Merita din nou scos în relief imbucurătorul fapt, ca toți bărbății de faimă promit firmă o conlucrare, pentru ridicarea bisericii pe bazele unei organizații autonome la o situație mai bună și mai dezmănă.

Este de observat, că consfătuirea anchetei dela Sinaia n'a avut caracter oficios, ci a fost un schimb de vederi al unor frauntași ai bisericii, făcut cu gândul, a fixa unele momente, care să servească la timpul său ca puncte de plecare sau ca baze de discuție în corporațiunile legale

a bisericilor din singuraticile provinciilor românești.

Fraunții anchetei sunt conduși de gândul, ca la aceste consfătuiri să participe toate păturile sociale, sau mai bine chiar toate elementele constitutive ale bisericii, adică reprezentanții ai episcopatului, clerului inferior, monahal și de mir, precum și ai mirenilor, care formează în prenumă biserică cea vie alii Hristos.

Viiotarea consfătuire, convocată pe aceste baze, va avea loc probabil la Cernăuți sau în Basarabia, la vîr'o mănăstire, care să facă posibilă găzduirea și provoarea membrilor, lucruri în imprejurările de aici atât de grele.

După rezultatul acestei consfătuiri s'a dat comunicatul oficios publicat în anul trecut al foaiei noastre.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25 (Modificată)

1. Vor fi considerate ca infractori:

a) Aci cari fără rea credință, prin localuri publice, gări, trenuri, pe străzi etc. vor comunica, colporta, comentă, în orce chip, sări fie adevarate, fie înmaginare, sau păreri relative la operațiunile de răsboi, situația și dislocația trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice cheștie privitoare la armata română.

b) Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona, sau trăda, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare, în timp de răsboi.

Pentru preoțimea noastră

Spre orientare se comunică, că pentru anul 1919 Consiliul Dirigent în sedința dela 6 Ianuie a.c. a învăținăt și pe seama preoților și capelanilor aceleiași ajutoare de vestiment și adăuse familiare, ca și pe seama funcționarilor, — și bănil se vor transpune autorităților bisericești spre împărțire în baza concistorelor ce se înaintează de acelea. Deodată se vor solvi adăuse familiare și ajutoare de vestiment și pe 1918 acelora, cari nu le-au primi încă, după fiecare copil, precum și adăusul extraordinar de scumpete de căte 300 cor. pe lunile Aprilie, Mai și Iunie 1919.

Monumentul Unirii la Chișinău

— Apel —

Români! — În amintirea marei act al unității Basarabiei, frații dintre Prut și Nistru au hotărât să ridice un faimos monument.

In acest scop, Basarabia face apel la puterea de jefu a fiecărui român dela Nistru până la Tisa. Toți cății în ceasurile cele grele, la vestea că Basarabia s'a simuls din ghiaierele cotoripotului, văsim și suntem cuprinși de fiorii nădejdei renăscute, toți aderevări români, să vă transformă în propovăduitori neobosiți pentru strângerea de ofrande în folosul acestui opere.

Căci monumentul ce voește să ridice Basarabia va fi nu numai întrucătăparea unor diale mari acte din istoria naștelui nostru, ci un simbol al biruinței eternă a dreptății asupra nedreptății, a adevarării asupra minciunii, a libertății asupra tiraniei, a forței morale asupra forței brutale.

Așezat la Chișinău, în inima Basarabiei, în preajma frontierelor din răsărit și țărăni, în fața

barbariei aziatice, el trebuie să reprezinte prin proporțiile sale grandioase, prin concepția că și prin execuția sa desăvârșită, puterea nebună a României mari, astăzi cum s-a ridicat de pe ruinele tuturor autocărorașilor prin înșinuirea superioare ale rasei noastre, prin capacitatea de cultură, prin simțul de ordine și prin abnegație și jertfa neselecțată a fililor săi.

România! Jertfă fără cruarje pentru monumenții urilor Basarabiei. În ceea ce îl mai gresescuva și dată mai mare măngâiere.

Dacă în schimb un monument vrednic de dană, care să fie nu numai un semn de venețenie a trecutului, ci și un stimulent neconștient de fapte mari pentru viitor. Căci el va vorbi neconștient moldovenilor trezind fără înclinație în sufletul lor imboldul eroismului și al jertflor, de care vom avea în todeaua nevoie.

Președinte: Pan. Halipă.

Scrisoare din Cluj

— Cluj de eri și de astăzi — Cursurile pentru pregătirea profesorilor, inaugurate în oră solemnă. —

(Ca întrăiere, din cauza poștel. Red.)

Zeci de ani de-arrând Clujul a fost arzenal tuturor milioaneilor divoșești prin care se tindea la desfășurarea noastră etnică. Propagatorii cel mai sovinist și idei de stat maghiari s-au stabilit aci, ca prin zrize, societăți culturale, bănci și tot felul de instituții, să verse venituluri în sufltelele neungurești.

Astăzi înna bucuria și a noastră; și bucuria căstigată prin jertfa, și bucuria care am aşteptat-o astăzi, după o apărare sălbatică.

Toată mandria lor, toate instituțiile începând cu Universitatea, biblioteca, institutul botanic și zoologic, Mensa academică, răsună de vorba românească a celor 400 asculători, (dintre care 102 femei) a cursurilor pentru pregătirea profesorilor.

Aceste cursuri s-au început în 18 iunie și sunt conduse de cei mai buni profesori din Ardeal și din Regat.

Inaugurarea festivă s-a facut Duminecă, 22 iunie la orele 11.00, în Aula Universității, de făță fiind de Dr. Valeriu Braniște, șeful resortului de culte și instrucție publică; și site distins personae, domni, doamne, dominoare, țărani, francez, toti în haine de sărbătoare.

După sfâșiană servită de dñi protopop:

T. Rădulescu și Dăianu, curul cursișorilor întonează,

sub dirigere maestrului Ghe. Dima, Iosif Regel, iar mai târziu «Deșteaptă-te Române!» și «Trei colori».

În mijlocul unei linisări de biserică rostegite de Dr. V. Braniște vorbirea, din care reținem următoarele:

Se cade, mai întâi de toate, să mulțumim lui Dumnezeu, că ne-a înredicționat să sjungeam aceste clipe istorice, pe care doar în cele mai frumoase viauri ale noastre le zăream. Trebuie să avem conștiința datoriei, a marilor schimbări pe care le trăim.

Analiind evoluția istorică a poporului nostru, vom da de doi factori cari au contribuit la cecase suntem noi astăzi: unul de natură pozitivă (munca) și altul de natură negativă (reacție, rezistență, opoziție). Abstragând de la 1/3 veac de domnieție română, căci și s-a făcut multă pozitivă, poporul român a trecut de sub o domnieție străină sub altă. Avându-selitesc, ce ni-lăsă dominantă română, a rezistat tuturor prizonierilor. Cu toate influențele străine, (ucrainene, polone, maghiare, greciște, sărbe) am ajuns să avem limba noastră să intâmpină și conștiința națională. În profesorii din Moldova și Muntenia (veniți la cursuri) vă simbolul redespărător noastră. Independența României, a răsărit în urma jertfelui positive a țărănumi, iar noi prin reacția noastră păstrat soarta, ni-am întărit biserică. De aici înainte reacția pentru noi trebuie să fie crește și să înceapă munca pozitivă, pentru întărire și înălțare cultură românească. DVOasări, pe care vă a adus aci dorul de mană și jertfa. Va dorește, ca pasul acesta să vă fie într-un casu băut (avării prelungi).

În prof. A. Ciara, duiosul povestitor, rostește cuvinte alese despre mucenicia profesorilor Ardeleani, cari își vad, prin sărbătoarea de astăzi, răsplătită munca stăruitoare.

Teatrul nou, în prof. N. Isacopanu, de la scola normală din R-Vălcăi, spune că unirea suflarească a neamului românesc va împăra culturi,

E. timpul ca o opera educație să intereseze pe toți. El trebuie să devie un obiect de preocupare obștească. Să facă o greșală că legislatorii în scolile de cultură generală n'au introdus studiul educației. Această indiferență publică pentru educație trebuie să inceteze. O economie în privința culturii și în fond o risipă. El bine să stea, că tot ce se cheltuie pentru educație, nu e pierdut, nici chiar sub raportul material, căci un popor mai cult are și o stare materială mai bună.

În educație ce se face în scolile noastre se pune seamă mai mult pe psihologia generală, desconsiderându-se psihologia individuală.

Dela educator se cere o vie simpată pentru copii.

În prof. Severini (lași) spune că Moldovenii au venit să aducă Ardeleanul înaprumpot pentru plecă de mari sămănători și-i suuă din Moldovă.

În prof. I. Peală (lași) în vorbire avândă arată că în 1916 s-a împlinită suuă de an de când profesorul Sincai a murit. În acest timp profesorii atingări de shirii ungurești au pre-găsit suflurile pentru ceasul care a băut. Și Făt frumos, dorobanțul, în anul 1916 de la Hîrboș, ziau St. Mari, ziau măndrei Crâkese, s'a ridicat pe sprinceană Carpătilor și a strigat din răsputeri: «Ardelean! Ardelean! pagâne, Ardelean ori moarteas!» Si pagânu s'a cuturemura.

După 3 ani de de grele jertfe, dorobanțul, trimisul lui Dzeu, se alăt de străje pe malurile Nistrului, Tisiei și fulgeră din ochi spre Bânanul nostru... Ca ne găsim noi aici, în metropola vîntului ungurești, și opera dorobanțului, crescut la focul dragostei de neam a profesorilor pri-poni de urghe ungurești. Dorește cursișorii să devie bine sămănători.

Părintele Traianu, Scorbob, tâlmăcete frumos gândurile și dorințele cursișorilor, care voiesc să muncească cu desinteresare în agrul culturii românești.

Solenitatea și încheietea prin cuvintele alese ale dñr. Dr. Nic. Drăgană, directorul cursurilor. Scara s'a dat, din partea cursișorilor, un ban-chet la «Newyork».

Cursurile pentru pregătirea învățătorilor. Deschiderea sărbătorescă a acestor cursuri s'a făcut, cum am anunțat, Duminecă în 29 iunie 1919 la Săliile. Au fost de făptă aproape trei sute de elevi și eleve. La deschidere au participat, din Sibiu, dñrl. V. Branisic, I. Lupăs, O. Ghîbu I. Matei, V. Stanciu și a. Serbereasa s'a început cu slujba divină, oficiată în biserică ca mare, de protopopul I. Lupăs, asistat de preoți locali. Terminându-se serviciul divin, au vorbit în biserică dñrl. I. Lupăs și V. Branisic, șeful de presă local. În sala festivă a școalăi constesc cuvântări însefuție și instrucție, dñrl. V. Branisic, șeful pretor Pop, Dumitru Lăpușă, institutor din București Iacobovici, O. Ghîbu și I. Matei, care a organizat cursurile acestea învățătoreschi. Expoziția școlară, organizată din acest prilej, a făcut ca mai bună impresie asupra vizitatorilor.

Mizerie în Viena. În timpul din urmă au iz-bucuit miseri boalăzice între munitoricele vine-nțeze, lipsită de ocupație și suferind de mizerie. Clădirile publice au fost ocupate de armată.

Aresteri în Brașov. Din ordinul procurorului dela tribunul din Brașov, din 15 iunie 1919, cum anunță Gaz. Tr. Sâmbăta, sunt arestați: fostul profesor Nicolae Sulciu, Dr. Balog și detectivul Bernhard, cu care numitul profesor ar fi avut legături în chestiunea Internațională ungurești de trăsă memorie. S'a emis ordin de arestare, scrie acelaș ziar, și împotriva lui Dante German, învinuitorul că a încercat să-i invingească 25 miil de lei, incasajat pentru Gazeta Transilvaniei.

Sineuci. Tinerul Dr. Simeon Pop, fost prim pretor în Huedin, s'a lăsat adenemii de către evrei și a primit mituri pentru vânzări de alimente și alte articole. Fiind arestat, s'a simis. Cu foșt deținut și miturilor lui, săpte neguștori: Buchinger, Knopf, Stark, Paneth, Adám Molnar și Szász.

Dundăre. revista literară culturală, este numele unui nou organ pentru renăștere culturală și literară a României întregite. În jurul revistei sunt grupați o seamă de scriitori tineri cu o caldă iubire de țară și neam, și cu multă încredere în viitorul mai bun al românilor. Bucătăria interesante în proză și versuri, printre care vedeam în fiecare număr poezii de Alexandrina Scutaru și Alție V. Soare, dăna dovadă de limbă frumoasă și gust ales. Au apărut până acum patru numere în tipografia Progresul din Galati. Prețul unui număr este 1 Leu. De vânzare la Libraria Arhidecezana în Sibiu, și în alte li-brări.

Prăjurile făinăi. Consiliul comunăi săbieni a stabilit următoarele prețuri de hâni, valabile începând cu 1 iulie 1919: Făină de copt (nuia) 5 coroane, de prăjeală 3.40, de pâne 2.20, de porumb (cucuruz) 1.50 de un chilogram.

Teatre în Sibiu

Teatru Comunal. Ansamblul Teatrului na-tional din Craiova. Director: Dr. Mihai Fotino. Sâmbăta, în 5 iulie: Pe acă nu se trace, poem erotic, într-un act, de Rădulescu și Moldovan. Instituțorial, comedie de P. Gusă.

Duminecă în 6 iulie: Prostul, comedie în 5 acte de Fulda, trad. de Sofia Nădejde.

Luni în 7 iulie: Spore ideal, poem dedicat M. Sale Regelui, de căp. Băscoveanu. Ginerile diui prefect, comedie în 3 acte de P. Gusă.

Incepultur la ora: 7 seara.

Cinematograful Orașului. Plaja Hermann. Directoră: D-na M. Scholtess. Joi: jertfa, mare piesă cu Mia May. Vineri și Sâmbăta: Alchimistul, dramă sen-zatională.

Incepultur la ora: 9 seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevia. Directoră: D-na Emil Tod. Joi și Vineri: Sfânta scriptură, piesă vestită. Incepultur la ora: 9 seara.

Nr 111/1919 Prot. (143) 3-3

Atelierul tehnic de dinți**E. DICKER**este inchis până în 4 August 1919.
(155) 1-1**De vânzare
un taur Pinzgau**

Nicolae Bunea, Tilișca Nr. 84.

(166) 1-1

Mărfuri nouă

la federala „Infrățirea”, Sibiu, Str. Brukenthal Nr. 17: zefiruri în diferite culori, satin negru, cartoane, grenadir, nansonic roșu și albăstru, flanelă, șifon, pânză, basmale negre și cu floră, panama ajur și în culori, postav, casmir.

CU PREȚURI FOARTE CONVENABILE.

(156) 1-1

Nr. 508/1919.

(157) 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școală gr. or. din Lăsău-român se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sănt:

a) salar dela comună bisericească 600 coroane, restul dela stat;

b) cvarter în edificiul școalii;

c) grădină $\frac{1}{4}$ jugăr catastral.

Concurenții să-și aştearcă rugările înscrise după normele în vigoare la oficiul protopresbiteral al tracitului Târnava în Cetatea-de-băsilă, până la terminul indicat.

Cetatea-de-băsilă, 22 iunie 1919.

Oficiul protopresbiteral orf.-român al tracitului Târnava, în conțegere cu comitetul parohial concernent.

Nicolae Todoran
protopop.

Nr. 3428/1919

(153) 3-3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III Vîță, din protopresbiteral Lupșa, după ce la concursule I—II nu s-a anunțat nici un concurent, în conformitate cu concluzorul Sinodului arhieocezan Nr. 55 din 1911 se publică nou concurs din oficiu cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele impreunate cu acest post de paroh sănt cele făsonate în coala B. pentru congruu.

Concurențe înscrise cu documentele cerute se trimite în terminul deschis Consistoriului arhieocezan; iar concurenții — cu observarea prescrierilor din regulamentul pentru parohii — se vor înfița înaintea alegătorilor pentru a căntă, resp. a oficia și cuvânta și a face cunoștință și cu poporul.

Sibiu, din sedința senatului bisericeesc la 28 Mai 1919.

Consistorul arhieocezan.**Concurs repetit**

Parohia de cl. II, Rodbaș, protopresbiteral Agniti, declarându-se vacanță prin rezoluție Preaveenerularui Consistor Arhieocezan dela 1 iulie a. c. Nr. 7446 Bis., pentru întregii ani ei, în sensul ordinului consistorial din 19 Martie a. c. Nr. 2198 Bis., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sănt cele statorice în coala B. pentru întregia venitură de stat.

Cerilele de concurs, înscrute cu documentele necesare, să se înainteze subscrise în termenul sus indicat.

Concurenții, după prealabilă încuviințare a protopresbiteralui, să se prezinte în vre-o Duminică sau sărbătoare în biserică din parohie spre a căntă și predici, eveniment și celebră.

Agnita, în 5/18 Mai 1919.

În conțegere cu comitetul parohial:
Ioachim Huntean
protopop

La Librăria arhieocezană din Sibiu se află spre vânzare:

Cântecepentru voce și piano de **Emilian Măntuia**.**I.**

1. Oltul, poezie de O. Ooga.
2. Singur, poezie de O. Ooga.
3. Doina, poezie de G. Coșbuc.
4. Reverie (Când amintirile 'n trecut), poezie de Eminescu.

Prețul 3 lei = 6 coroane.**II.**

5. Dorourile mele, de O. Ooga.
6. Peste văruri, de Eminescu.
7. Somoroasă păsările, Eminescu.
8. Dupăcă atâta vreme, Eminescu.
9. Scumplă dragă lăslăoară, ..

Prețul 5 lei = 10 coroane.**III.**

10. Seară de O. Ooga.
11. Se bate miezul noptii Eminescu.
12. Strigătele din grădină, ..
13. Lună Lună de Goga.
14. Ploaia cade ..

Prețul 5 lei = 10 coroane.

Expediat recomandat, porto postal 40 fil.

În „Biblioteca meseriașilor români”

sunt apărute:

- Nr. 1. A. Kotzebe: Nepotul răsfățat, fără în 5 acte (după o traducere a lui Ioan St. Săliște, prelucrată de T. V. Păcuraru). — 60
- Nr. 2. L.Nestor: Pribejgi, comedie din viața meseriașilor în două acte, localizată de Dr. Seta. Stancu. — 50
- Nr. 3. Carol F. Pău: Tânărul editor, îndreptat pentru începători și pentru cince voci se să ocupă cu editura, trad. de Radu P. Barciu. — 60
- Nr. 4. Ioan Lupaean: Bucovina nă învăță și umbă la înșură, sau Vîldăritul mamăi . . . . . — 40
- Nr. 5. Iuliu Crișan: Carierele viești. Partea I. Carierele economice, înăstări și comerțiale . . . . . — 60
- Nr. 6. Victor Tordjman: Agențiala bănească a „Reuniunii sodaliilor români din Sibiu” în timp de 20 ani. Dare de seamă . . . . . — 120

Se pot procură dela Librăria arhieocezană, Sibiu.

Locurilele ofiților stăpânilrii în Sibiu se găsesc în următoarele străzi:

Președintul, Consiliul diriger: Strada Schevis 6, et. II.

Resorțul de alimentație și comunicări Strada Schevis 3 a, et. II.

Resorțul cultelor și instrucției publice: Strada Poplăci 7 et. I.

Resorțul agriculturii: Strada Fabini, pavilionul ofițeresc în scăala de cale, partea.

Resorțul de finanțe: Școala caderilor, et. I.

Resorțul de justiție: Strada Schevis 3-a, et. II.

Res. de codificare: Strada Schevis 3-a, et. I.

Res. de organizare: Strada Berg 9.

Res. ocrorii sociale: Strada Friedenfelds 16, et. I.

Res. de industrie: Școala caderilor.

Secretarul de interne: Strada Ciznădiu 4, et. II.

Şeful serviciului de organizație: Str. Ciznădiu 4, et. II.

Secretarul pentru comunicări: Str. Schevis 3-a, et. II.

Secretarul p. agricultură, p. finanțe: Școala caderilor, et. II.

Secr. p. ocror sociale: Strada Friedenfelds 16, et. I.

Şeful siguranței: Strada Schevis 6, partea.

Comanda Trupelor din Transilvania: Strada Reissenfeld, Ieul de stat.

Comanda teritorială, Secția Organizărită 6-7: Strada Ciznădiu 4, et. I.

Gazeta Oficială: Strada Ciznădiu 4, et. II.

Contabilitatea Consiliului diriger: Strada Schevis 6, partea.

Secretarul p. culte și istor. publice: Strada Poplăci 7 et. I.

Biroul Presei: Strada Schevis 6, partea.

Secretarul p. interne: Str. Schevis 6, et. II.

Res. armată și siguranță publică, deținut de informații: Strada Honterus 17.

Biblioteca

„Senatul român de agricultură din com. Bibiu”

- Nr. 1. Tinerele vitejori, de E. Brote . . . . . — 24
2. Trivioful, de Eugen Brote . . . . . — 24
3. Prăzdine pomilor, de Dem. Comşa . . . . . — 24
4. Legăa veterinară, de Inv. Muntean . . . . . — 80
5. Însorările de credit (Raffelsdorf), de Dr. Aurel Brote . . . . . — 60
6. Cartea stupărilor săteni, de Romul Sima . . . . . — 70
9. Poete pentru sărbătorile glădăcilor de Mai . . . . . — 10
10. Darea pe visuri și favorurile (fălesinile) ce face legături în privința ei proprietarilor de vilă . . . . . — —
11. Poete pentru sărbătorile glădăcilor, cari săfătrăi maghiari . . . . . — 10
12. Scură povădere la sărbătorile pomilor de către poeștișor de camp . . . . . — 10
13. Cine să imblătăi orzul de hore . . . . . — 18
14. Vișierul român sau Noua lăslăoară a viilor, de Nicolae Iosif, făvidător . . . . . — 70
15. Nutrirea animalelor de casă, de Aurel Cossic. Op. prezentat. Cu 6 ilustrații în text . . . . . — 50
16. Cuvinte de îmbărtăiere pentru serbare pomilor și a pasărilor . . . . . — 20
17. Motiile o nouă boala a porcilor, de Hermann Kern . . . . . — 10
18. Dile. Pomăritul, sfaturi întocmitice de Astru. Hodos . . . . . — 25
19. Către reale incubante în porționările de astă de Dr. Ion Bucur, medic . . . . . — 30
20. Nicelicea soarelor de câmp, îndrumări prelecerale după instrucție ministerială . . . . . — 20